

tallet, som ikke vil gjøre nogen Forandring i den af Regjeringen foreslaaede Sum, skal jeg forudskikke et Par Bemærkninger om Lovforslagets Affattelse, som skjuler flere Spørgsmaal, der ikke ere af saa ganske ringe Interesse. Lovforslaget er i den Form, hvori det foreligger, selv om de af Udvalget stillede forskjellige Forslag til Ændringer i Affattelsen blive vedtagne, langt fra at være heldigt affattet, for det Første, fordi Lovforslagets § 2, saaledes som jeg allerede tillod mig at paapege ved første Behandling, aabner Udgangen til store Tvivl for Fremtiden, idet den ikke sætter nogen fast Grændse mellem, hvad der skal være almindeligt for hele Riget, og hvad der skal være særligt for Island —, for det Andet, fordi Lovforslaget ikke med et Ord fastslaaer den statsretlige Stilling, som Island nu indtager, og som det utvivlsomt maa være Lovgivningsmagts Mening, at det fremtidigt skal indtage. Naar jeg ikke har stillet Forslag her i Salen til at raade Bod herpaa, er det, fordi jeg i det talrige Udvalg, der i denne Sag har været nedsat, ikke har kunnet trænge igjennem med min Mening, og da ikke har villet stille den store Fordring til Thinget, at dette, naar jeg som 1/4 af Udvalget kom med Forslag om, hvorledes Lovforslaget burde affattes, skulde stemme for mit Forslag. Men min Ret til at anstille en Kritik over den Affattelse, Lovforslaget har, vil jeg gjøre gjældende. Jeg siger, at Lovforslaget undlader aldeles at fastslaae, hvorledes Islands statsretlige Stilling er, og hvorledes den skal vedblive at være. Dette er af overordentlig stor Betydning, navnlig naar man sammenligner dette Lovforslags Løshed med det Indhold, som det Forfatningsudkast har, der sidst er blevet forelagt Islands Althing. Der ere der Ordførere har allerede i Forbigaaende bemærket, at dette Forfatningsudkast indeholder adskillige Bestemmelser, som utvivlsomt ikke kunne henhøre under Islands særlige Lovgivningsmagt, men udelukkende under den almindelige for hele Riget. Men naar det er Tilfældet, og vi lade Bestemmelser herom ved vor Passivitet indflyde i den islandske Forfatning, og

vi lade en Tilstand, som for at komme tilstede burde have vort Samtykke, komme tilstede uden det, fremkalde vi for det Første en stor Usikkerhed i det hele statsretlige Forhold, og factist affære vi os selv Midlerne til en Gang, naar vi see, at det maatte gaa galt, da at gribe ind og standse. Derfor siger jeg, at det er en Feil, og at det kan have svære Følger, at Islands statsretlige Forhold ikke med et Ord bliver fastslaaet her. Som nogle af de vigtigere Punkter, der findes optagne i det sidste Forfatningsudkast for Island, uagtet de ikke berøre Islands særlige Anliggender, men det hele Rige, maa jeg blandt flere fremhæve dem, som angaae Kongen, Kongehuset, Arvefølgen og Forholdet til fremmede Magter, ja, man finder i Islands Forfatningsudkast, at der bliver tillagt Kongen en Myndighed til at afgjøre Grændserne mellem Rigets almindelige Anliggender og Islands særlige Anliggender, en Myndighed, han aldrig kan faae uden Samtykke af Rigsdagen. Naar vi altsaa ved vor Løshed tilstede, at der af Islands Althing vedtages noget Saadant, og vi ved vor Passivitet tillade, at det træder i Kraft, bringe vi Confusion i de statsretlige Forhold. Som en anden Bestemmelse i det islandske Forfatningsudkast, der vel er af noget mindre Betydning, men indeholder en Feil af samme Slags, skal jeg nævne den, at en almindelig Lov for hele Riget ikke kan træde i Kraft for Island, uden at den offentliggøres der i islandske Text. At en saadan Regel gives, er et meget naturligt Forlangende; men en Bestemmelse derom kan ikke vedtages uden af den almindelige Lovgivningsmagt for Riget og ikke af den særlige islandske Lovgivningsmagt, fordi de Love, den skal angaae, ikke ere særlige islandske Love, men almindelige Love for hele Riget og udgaae fra den almindelige Lovgivningsmagt, der ogsaa omfatter Island. Der foreligger ikke her til denne Behandling noget Forslag, der kunde raade Bod paa det foreliggende Lovforslags Mangler i disse Henseender; men dersom der her i Thinget maatte komme Stemmer tilorde, som maatte billige min Betragtning, hvis Rigtighed for mit Blif staar